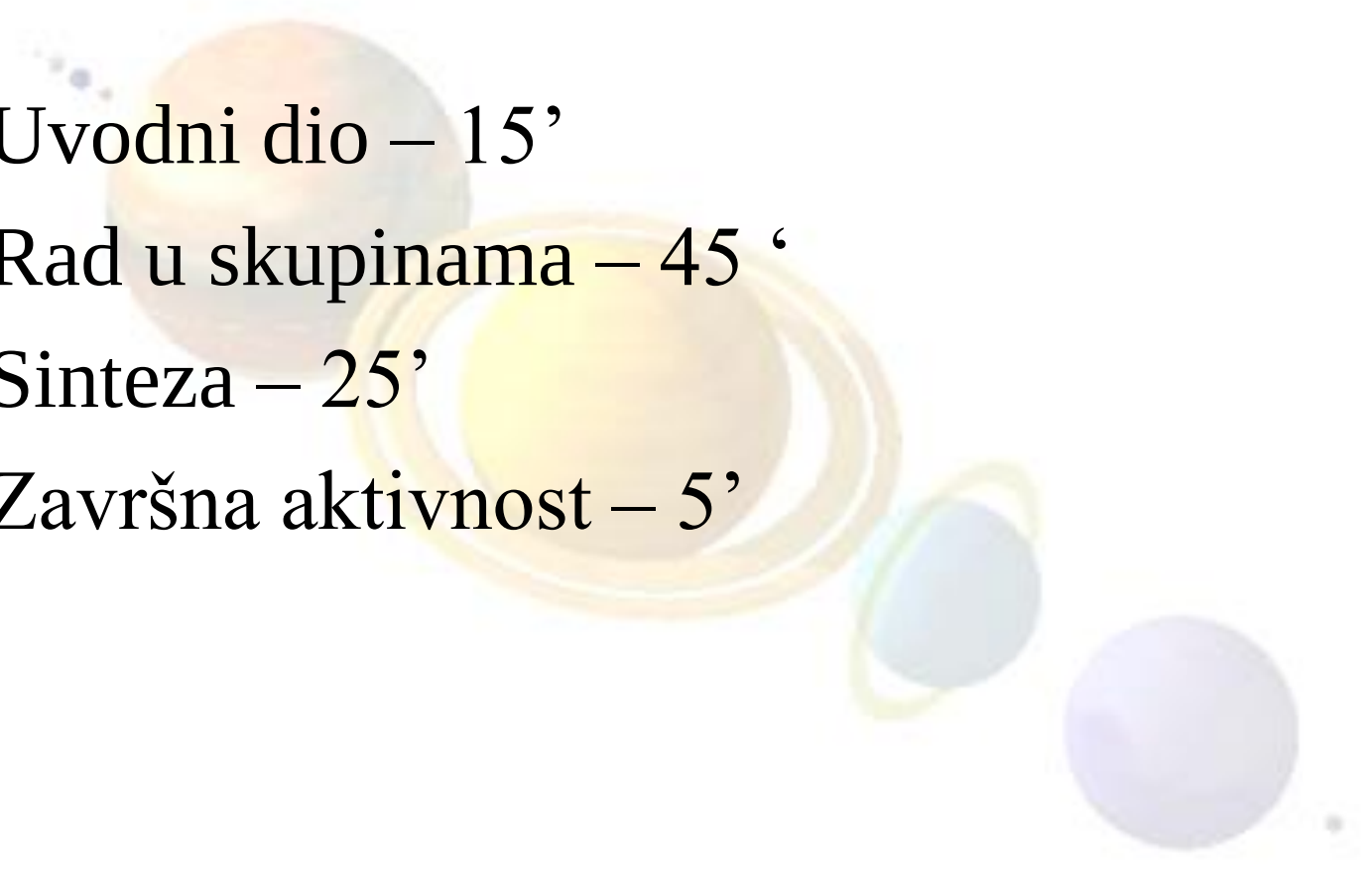

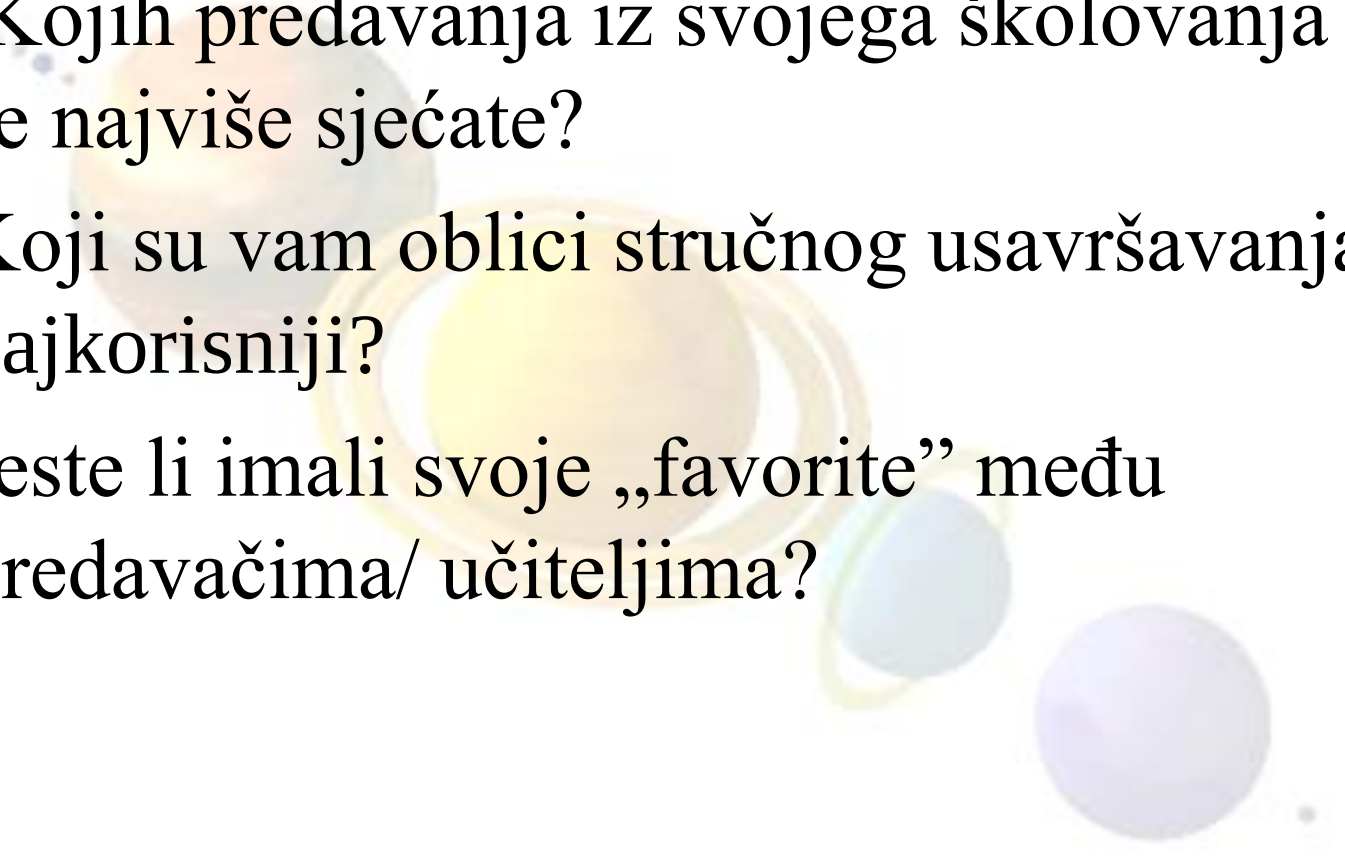
Učenje učenja

Marija Garić, prof.
pedagogije

Tijek rada

- Uvodni dio – 15’
 - Rad u skupinama – 45 ‘
 - Sinteza – 25’
 - Završna aktivnost – 5’
-
- A decorative background featuring several stylized celestial bodies. On the left, there is a large orange planet with a ring system. To its right is a smaller yellow planet with a ring system. Further right is a small blue planet with a ring system, and finally, a small purple planet. The background is white with a blue border on the left and right sides.

-
- Kojih predavanja iz svojega školovanja se najviše sjećate?
 - Koji su vam oblici stručnog usavršavanja najkorisniji?
 - Jeste li imali svoje „favorite” među predavačima/ učiteljima?

Učenje učenja

- Kako biti uspješan učitelj?
- Kako razviti sposobnost rješavanja problema?
- Koju strategiju izabrati kako bi bili uspješni?
- Kako popraviti ono u čemu nismo uspješni?
- Kako nas doživljavaju naši učenici?

Nakon ove teme moći ćete:

- 1. uočiti koja ponašanja učitelja pridonose poticajnom razrednom ozračju i motivaciji učenika za učenje;
- 2. razumjeti međuovisnost razrednog ozračja, motivacije i postignuća učenika u učenju;
- 3. uočiti vezu između strategija učenja i poučavanja, višestrukih inteligencija i stilova učenja te njihov utjecaj na motivaciju i samostalnost učenika u učenju

Rad u skupinama – World Cafe

- 6 skupina po 5- 6 članova
- 4 izmjene
- Vrijeme rada na jednoj stanici 7 minuta
- Izvješće svake skupine (6 puta 3 minute)

Kako učenje učiniti lakšim kroz...

1. Iskustveno učenje i refleksiju
2. Motiviranost i samostalnost učenika u učenju
3. Stilove učenja i višestruke inteligencije
4. Planiranje nastavnog procesa
5. Suradničko učenje
6. Učenje i poučavanje vođenim otkrivanjem i razgovorom

1. Iskustveno učenje i refleksija

- „Bez promišljanja o onome što radimo, kako to radimo i zašto to radimo baš tako, ne možemo niti unaprijediti svoju praksu.”

J. Dewy

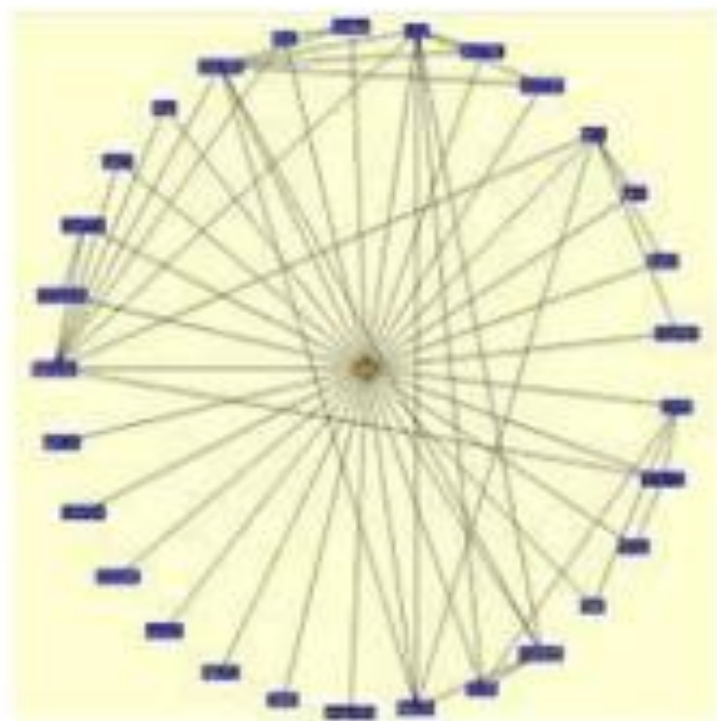
- U našem fokusu je uglavnom sadržaj (učitelju i učeniku)
- Iskustvo samo po sebi nije dovoljno
- Potrebne su tradicionalne, ali i nove kompetencije nastavnika
- ***Osobna odgovornost*** je sposobnost i volja da preuzmemo odgovornost za svoje postupke

Tablica 1. Promjena „komunikacijske paradigme“ u pedagoškim odnosima (Juul i Jensen, 2010.)

NEKAD	Primjena moći	DANAS	Uzimanje u obzir
	Discipliniranje		Dijalog/razgovor
	Usmjerenost na ponašanje djeteta		Usmjerenost na odnos
	Ispravljanje/pučavanje		Empatija/skrb
	Ocjenjivanje		Priznanje/refleksija
	Autoritet temeljen na ulogama		Osobni autoritet

Pogledajte sliku 1. i 2. Kako vi doživljavate svoju interakciju s učenicima tijekom nastavnog procesa?

Nastavni proces?

Slika 1.

Slika 2.

Sastavnice bitne za motivaciju

- Odnos s učenicima
- Entuzijazam
- Organiziranost
- Aktivna uključenost
- Relevantnost
- Odgovarajuća razina zahtjevnosti
- Raznolikost

2. Motiviranost i samostalnost učenika u učenju

- Biram ili moram

Što za učenike znači mogućnost izbora?

- da imate u njih povjerenje i njihove sposobnosti
- preuzimanje odgovornosti za ishod učenja
- povećanje motivacije
- refleksiju o sadržaju koji će učiti
- da ne uče za vas, ili samo za ocjenu, već da bi ostvarili cilj koji su sami postavili
- da imaju osjećaj kontrole nad vlastitim učenjem

3. Stilovi učenja i višestruke inteligencije

- Međuodnos onoga što poučavamo i onoga što su učenici naučili

Tablica 1. Gardnerova teorija višestrukih inteligencija i s njima povezani načini učenja (Armstrong, 2006.)

Inteligencija	Kako djeca misle	Što vole
lingvistička	riječima	čitati, pisati, pripovijedati, igre riječi
logičko-matematička	zaključujući	eksperimentirati, preispitivati, rješavati logičke zagonetke, računati
prostorna	prikazom i slikama	dizajnirati, crtati, vizualizirati, črčkati
tjelesno-kinestetička	tjelesnim podražajima	plesati, trčati, skakati, graditi, dodirivati, gestikulirati
glazbena	kroz ritam i melodiju	pjevati, zviždati, pjevušiti, cupkati, slušati
interpersonalna	u interakciji s drugima	voditi, organizirati, stvarati odnose, manipulirati,
intrapersonalna	povezujući vlastite potrebe, osjećaje i ciljeve	određivati ciljeve, meditirati, sanjariti, planirati, razmišljati
prirodoslovna	koristeći se prirodom i prirodnim oblicima	igrati se s ljubimcima, raditi u vrtu, istraživati prirodu, uzgajati životinje, brinuti se za našu planetu

Kvaliteta nastave

- Ovisi o: usmjerenosti, stabilnosti i održavanju pažnje – a to postizemo:
 1. Izmjenom metoda aktiviraju se različiti sustavi u organizmu
 2. Izmjenom se privlači pažnja
 3. Zbog raznolikosti se povećava zanimljivost sadržaja
 4. Nastavna jedinica se dijeli na manje dijelove

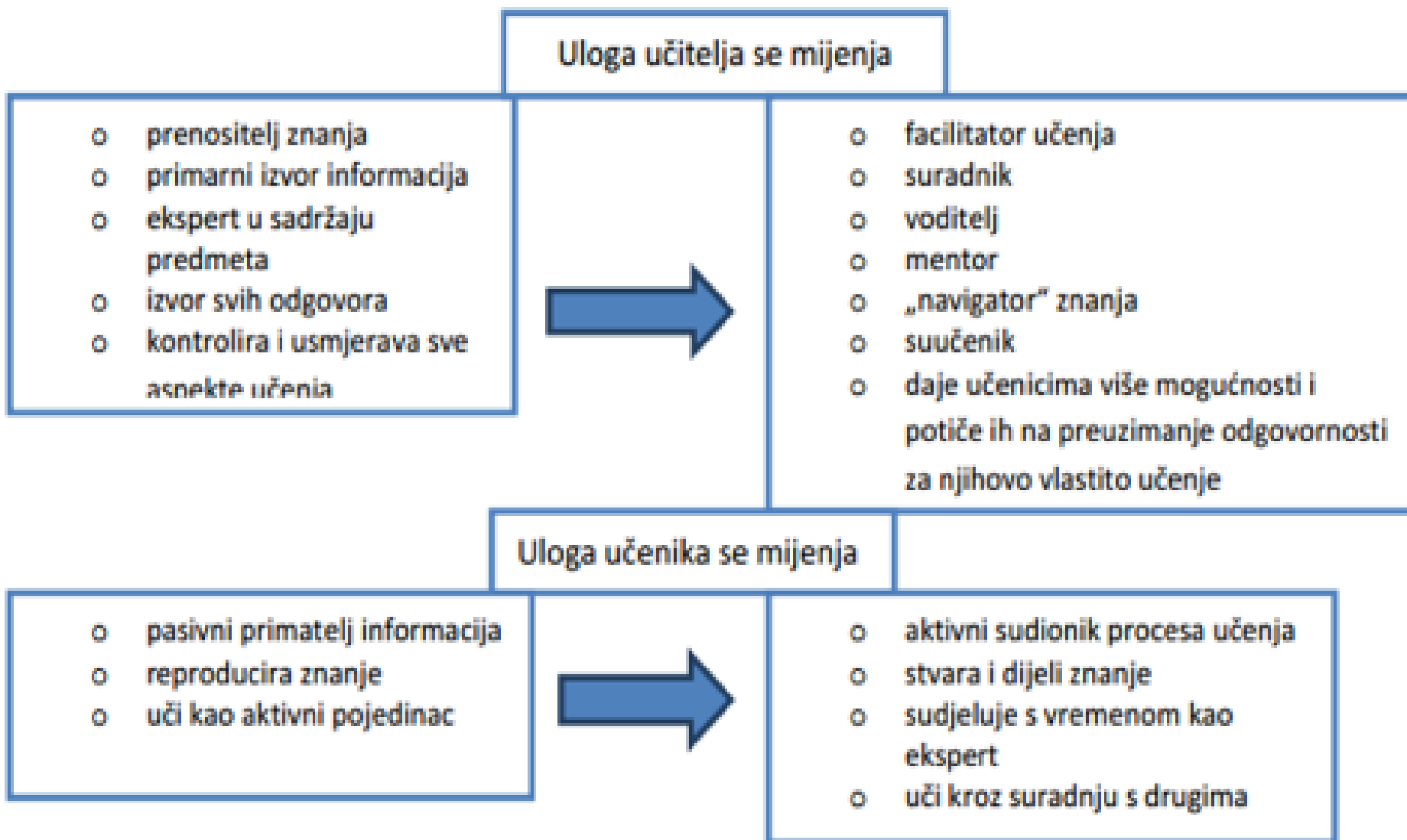
4. Planiranje nastavnog procesa

„Ako ne planiram, planiram neuspjeh.”

E. Jensen

Cilj: poticanje procesa učenja i cjelovitog razvoja svakog učenika te ostvarenje svih njegovih potencijala

Shema 1. Promjena uloga učitelja i učenika

5. Suradničko učenje

- 3 faze : - razmisli (samostalno)
- - razmijeni (u paru, mala skupina)
- - prezentiraj (cijelom razredu)

Glavne prednosti suradničkog učenja

- Učenici se osamostaljuju u učenju
- Potiče učenike na korištenje različitih razina misaonih procesa
- Učenici dobivaju jasniji uvid u sadržaje
- Potiče individualnu odgovornost za rezultate učenja - uspjeh skupine ovisi o doprinosu svakoga člana
- Unapređuje i razvija socijalne vještine
- Jača samopouzdanje i samopoštovanje djece i učenika
- Pruža sigurnost slabijim/mirnijim učenicima, a također i onim najuspješnijima
- Olakšava uključivanje u rad djece s teškoćama
- Potiče samovrednovanje učenika

Tablica. Prevladavanje mogućih poteškoća u suradničkom učenju

Moguće poteškoće...	... mogu se prevladati
Treba puno vremena za pripremu kvalitetnih zadataka	<i>Istina, za pripremu kvalitetnog materijala za suradničko učenje treba više vremena nego za frontalni oblik nastave, međutim jednom pripremljen materijal može se uz sitne promjene koristiti više puta, a učinak je velik.</i> <i>Da bi suradničkim učenjem postigli planirane ishode učenja i poučavanja, važno je unaprijed dobro pripremiti zadatke i organizirati svaki korak.</i>
Za rad treba veća količina pomoćnih nastavnih materijala i pomagala	<i>Svakako je poželjno pripremiti materijale za učenje, ali uvijek postoji mogućnost korištenja udžbenika</i>
Neki učenici ne razumiju upute	<i>Učitelj treba provjeriti razumiju li svi učenici upute, i po potrebi, ponoviti ih, a ponekad i prići nekom učeniku i dati mu dodatna objašnjenja.</i>
Na nastavi je bučno	<i>To je uobičajeno ako želimo poticati međusobnu komunikaciju i razmjenu mišljenja. Može se dogoditi da se učenici zanesu tako da nastane buka koja ometa proces učenja pa je važno da ih učitelj uputom upozori na to, ali i da ih za vrijeme rada obilazi i pojedince (ili skupine) pojedinačno umiri.</i>

Teža je kontrola i korigiranje rada

Uloga je učitelja da prati proces rada, po potrebi ga usmjerava i potiče.

Učenici rade svatko sam, a ne zajedno

Davanjem jasnih uputa o načinu sjedenja, komuniciranja, trajanju i očekivanjima na kraju rada.

S nekim učenicima nitko ne želi raditi u paru ili u grupi (ili oni ne žele raditi s drugima)

„Preventivom“ prije primjene suradničkog učenja, učitelj treba učenicima objasniti prednosti suradničkog učenja za učenika i važnost suradničkih odnosa za njih i njihovo učenje. Potrebno je učiniti sve da se s učenikom postigne dogovor da se uključi u rad para ili skupine. Ukoliko usprkos ovome, učenik to odbija nikako ga ne smijete uključiti bez njegovog pristanka nego postepeno i sustavno ga pripremiti za suradnički rad.

Vrednovanje rada je složeno

Vrednovanje rada nije jednostavno napraviti iako se može očekivati da će biti jednostavnije s povećanjem iskustva i učitelja i učenika u primjeni suradničkog načina rada. Nije potrebno uvijek vrednovati sve što želimo poticati u suradničkom radu, ali je važno učenike pratiti i poticati razvoj svih znanja i vještina koji se suradničkim učenjem trebaju razvijati.

6. Učenje i poučavanje vođenim otkrivanjem i razgovorom

- „Ako učitelj stalno rabi iste strategije, a učenik je stalno neuspješan, tko od njih dvojice zapravo sporo uči?”

Eric Jensen

aktivnost učitelja

**Izravno
poučavanje**

**Poučavanje vođenim
otkrivanjem i
razgovorom**

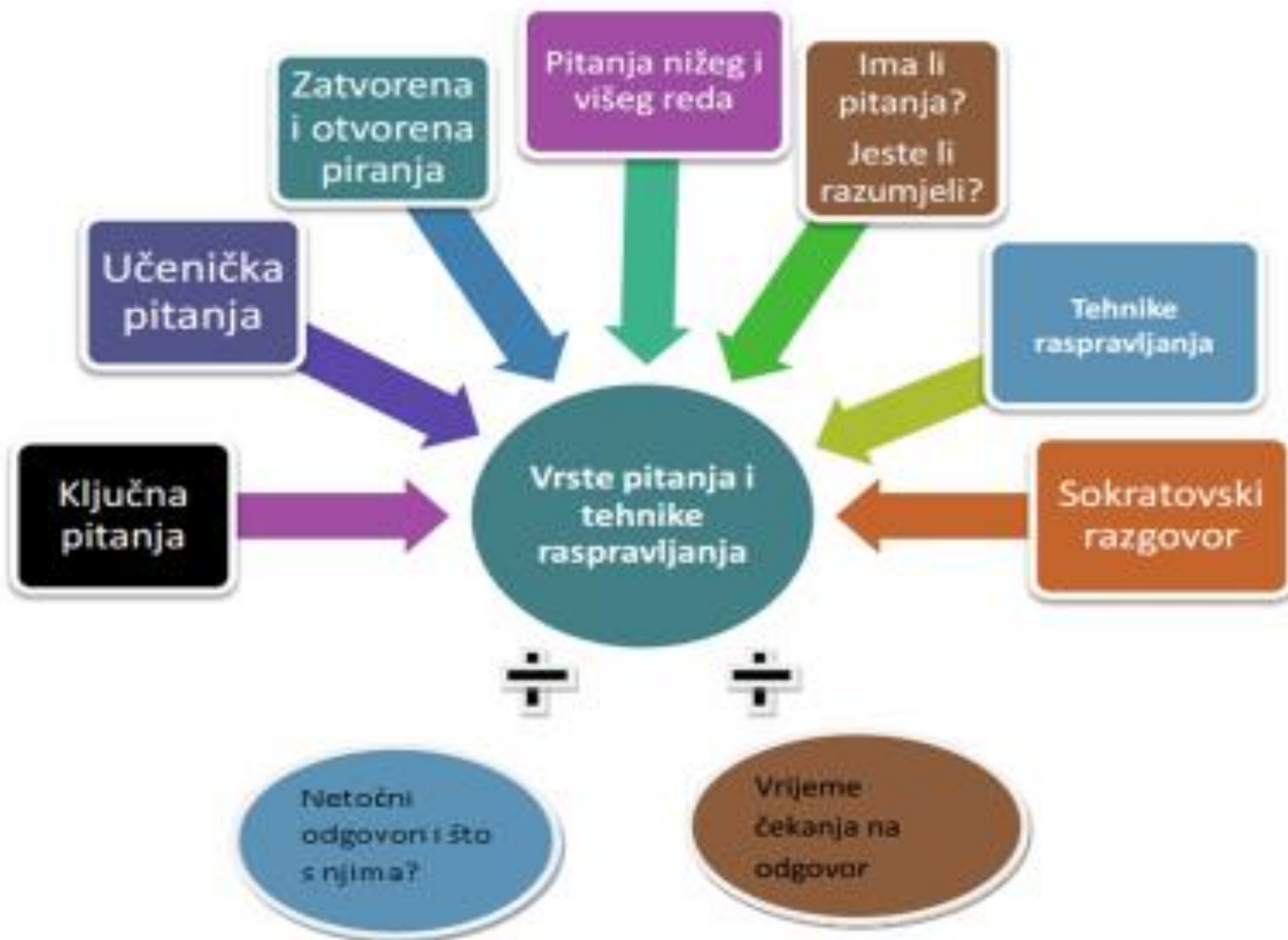
Rasprava

Samostalno učenje

aktivnost učenika

Umjesto zaključka

Kao i prehrana, da bi nastava bila „zdrava i korisna” za učenike, treba biti uravnotežena, raznolika, ukusno pripremljena i privlačno poslužena.

A stylized illustration of celestial bodies. It features a large orange planet with a ring system, a smaller yellow planet with a ring, a blue planet with a ring, and a purple planet. There are also several small grey dots representing distant stars or moons. The background is white, and the entire image is framed by a blue border.

Igra za kraj

Preporučena literatura

- William Glasser: Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb, 1999.
- Eric Jensen: Super nastava, *Nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje*, Zagreb, Educa, 2003.
- Chris Kyriacou: Temeljna nastavna umijeća, Educa, Zagreb, 1997.
- Ewald Terhart: Metode poučavanja i učenja, Educa, Zagreb, 2001.
- William Glasser: Kvalitetna škola, Educa, Zagreb

ZAHVALJUJEM NA POZORNOSTI
I SURADNJI!

